

Inv. Nr. 124598-III

PARKA VÄRTI

Ievads.

Preiļu muižas kompleksa un parka objekti ir valsts nozīmes aizsargājami kultūras pieminekļi (aizsardzības Nr.-6498-6505), kas atrodas valsts nozīmes arhitektūras un arheoloģijas pieminekļa - Preiļu parka teritorijā. Preiļu pils Daugavpils ielas vārtu atjaunošanas projekts izstrādāts 2017. gada janvārī pēc Preiļu novada Domes pasūtījuma. Projektam par pamatu ņemts 2014.gada būvprojekts "Preiļu pils un parka rekonstrukcijas. 2005. gada TP BK daļas aktualizācija. 1. kārtā", kas bija akceptēts Preiļu Būvvaldē un saskaņots VKPAI. Būvprojekta vadītājs arhitekts Artūrs Lapiņš, rasējumus izstrādāja arhitektūras studente Laura Kozule. Spriežot pēc saglabājušos vārtu stabu stilistikas, tie varētu būt veidoti 19. gs. 1. pusē. Par pamatu vārtu atjaunošanas zīmējumiem izmantoti 19. gs. laikā tapušie vārtu analogi Latvijas teritorijā. Apskatīti Alūksnes baznīcas, Limbažu evaņģēliski luteriskās Sv. Jāņa baznīcas, Krustpils baznīcas, Cēsaines luterāņu baznīcas, Rīgas Sv. Franciska Romas katoļu baznīcas, Bīriņu pils kapeņu, kā arī Preiļu pils saglabājušies vārti pret Raiņa bulvāri.

Darba uzdevums.

Restaurēt esošos vārtu stabus, rekonstruēt trūkstošo vārtu stabu. Zemes rakšanas darbi ar roku darbaspēku trūkstošā vārtu staba pamatam, veidņu montāža, stiegrojuma montāža, pamatu betonēšana, hidroizolācijas izbūve. Staba mūrēšana. Mūra profilu atjaunošana. Apmetuma un mūra nokalšana līdz stabilai virsmai, nestabilo ķieģeļu pārmūrēšana, apmetuma atjaunošana, profilu atjaunošana, stabu noseģcepuru (titāncinks) izgatavošana, vārtu stabu noseģšana.

Objekta izpēte pirms un rekonstrukcijas laikā.

Trim vārtu stabiem saglabājies mūrējums, daļēji zudis apmetums un profili. Viens no vārtu stabiem ir zudis.

Attēls Nr.1 Vārtu stabi pirms darbu uzsākšanas. Skats no ielas puses.

Attēls Nr.2 Vārtu stabi pirms darbu uzsākšanas. Skats no parka puses.

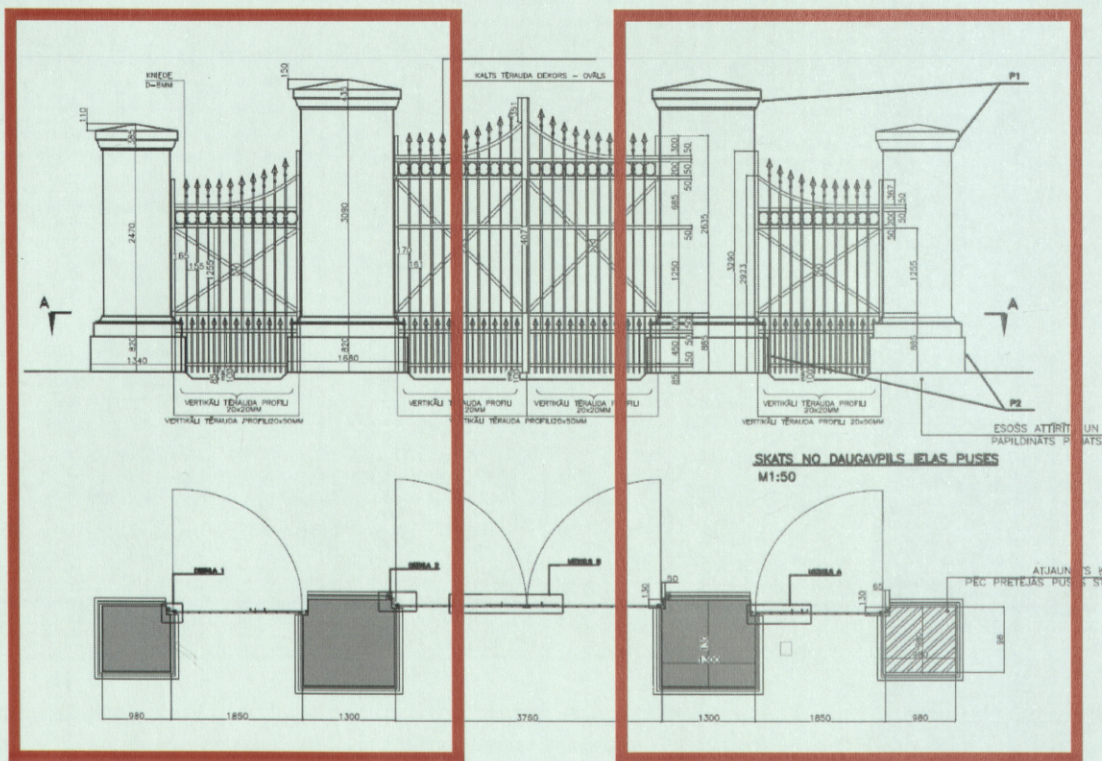
Attēls Nr. 3 Pēc kultūrslāņa un auglīgas kārtas noņemšana redzams saglabājies trūkstošā vārtu staba pamats. Esošā pamata nestspēja, mūrējums un mūrjava nestabila - nestspēju zaudējusi. Saskaņojot ar projekta arhitektu nolēms demontēt nestabilo mūrējumu un veikt pamata veidņošanas, stiegrošana un betonēšanas darbus.

Attēls Nr. 4 un 5. Pamata izbūve. Armatūras stiegras divās kārtās D=10 mm acs 150x150 mm, betons C20/25 0.6 m3. Hidroizolācijas mastika Den Bit-D, Bītuma membrāna Tehnoelast K-M3.

Attēls Nr. 6 Projekta lapa – Plāns, pretskati ARD 4-01. Skats no ielas puses.

Attēls Nr. 7 vārtu stabi pēc mūra tīrīšanas

Attēls Nr. 8 vārtu stabs pēc mūra tīrīšana

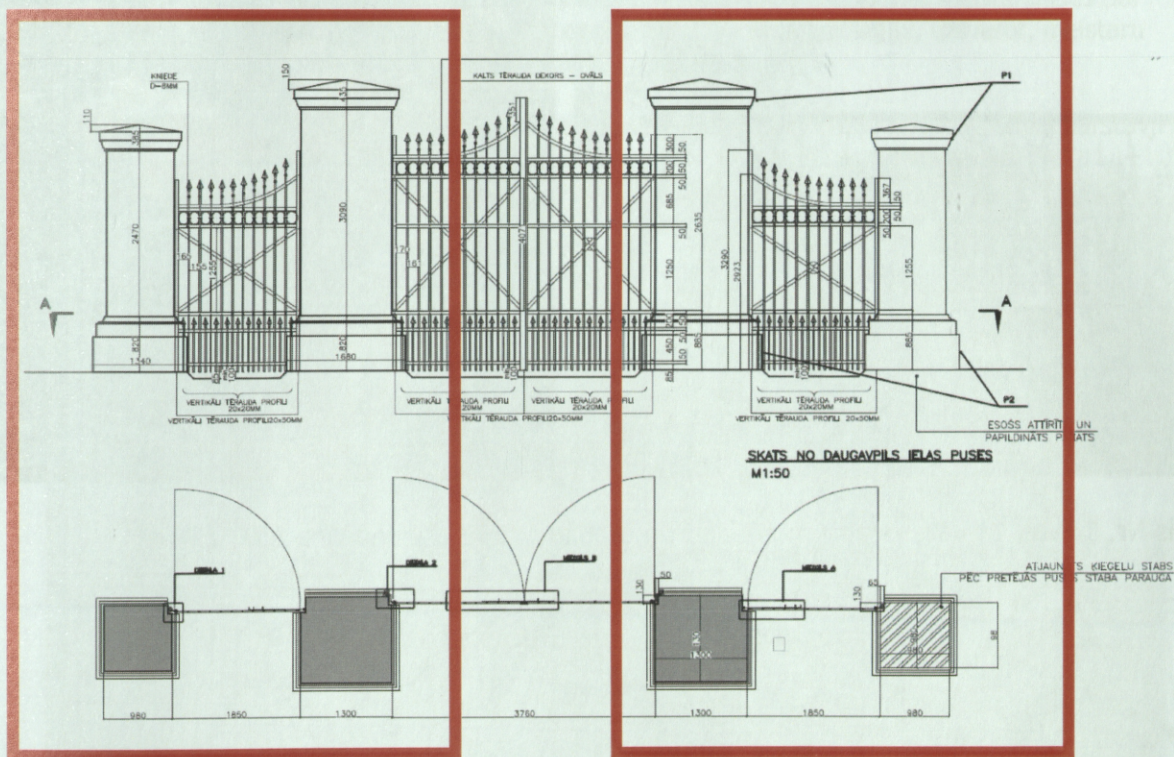

Attēls Nr. 9 uzsākti stabu pamata protezēšana

Attēls Nr. 10 uzsākti stabu pamata protezēšana

Attēls Nr. 11 vārtu staba protezēšana

Attēls Nr. 12 vārtu staba protezēšana

Attēls Nr. 13 vārtu staba protezēšana pabeigta

Attēls Nr. 14 staba pamata protezēšana procesā

Attēls Nr. 15 vārtu stabu galvu mūrēšana.

Attēls Nr. 16

Attēls Nr. 17 un 18 vārtu stabu mūrēšanu un profilu 1 un 2 atjaunošana AR4-03

Vārtu stabu virsmas mehāniski tīrītas ar neilona birsti, nokalts bojātais apmetums, atsevišķās vietās mazgā ar regulējama spiediena ūdens strūklu. Aļģu, sūnas, ķērpju, pelējuma u.c. apauguma sienu sektorus apstrāda ar biocīdu *Ceresit 99*, atkārtota apstrāde notiek līdz pilnīgai bioloģiskā uzslāņojuma noņemšanai. Pēc beidzamās apstrādes attiecīgos sektorus mazgā ar ūdeni.

Mūra zudumu sektoros aizmūrēšanu un protezēšanu veic ar sarkaniem dedzinātiem māla pilnķieģeļiem LODE 65x120x250 mm (kategorija I, HD nesošajiem mūriem). Mūrēšanai un protezēšanai lietot būvobjektā gatavotu kaļķu mūrjavu, tilpum vienību attiecībās – hidroliko baltkalku pulveris : portlandcements : grants – attiecīgi daļas 1:0.06:3, stikla šķiedras periodprofila tapas. Grants piegādāta no atradnes "Agitas-2" Grāvē pagasts, Aglonas novads un sijātā būvobjektā uz vietas.

Saskaņā ar finansēšanas līgumu, 01.11.2018. norisinājās restaurācijas apmācības meistarklase par restaurācijas darbu pamatprincipiem, atjaunošanas darbu specifiku un tehnoloģiju, uzsverot, meistarību kvalifikācijas un pieredzes nozīmi veiksmīgā restaurācijā

Attēls Nr. 19 un 20 Restaurācijas apmācības meistarklase Preiļu parkā. Preiļu novada domes pārstāvji un Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma studenti.

Attēls Nr. 20 Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma studenti un Preiļu novada domes pārstāvis Vladimirs Ivanovs.

Izgatavoti jauni stabu nosegi ("cepures"), izmantojot matētu titāncinku. Nosegi izgatavoti kā gabala elementi atsevišķas fasondaļas savstarpēji salodētas. Pārkarēs malas veido 50 mm pārkarī, noslēdzot ar apvali d16mm. Savstarpējiem atsevišķu posmu pagarinājumiem lietota guļošā ieloce. Attēli Nr. 21, 22.

Attēls Nr. 21

Attēls Nr. 22

Attēls Nr. 23 Skats no parka puses.

Attēls Nr. 24 Nepiemēroto laika apstākļu dēļ vārtu stabu restaurācijas darbi apturēti. Skats no parka puses

Būvdarbi tika apturēti 09.11.2018 iestājoties nelabvēlīgiem laika apstākļiem, negatīva gaisa temperatūra. Vienojoties ar pasūtītāju tika noteikts tehnoloģiskais pārtraukums, līdz dienai, kad laika apstākļi ir piemēroti darbu veikšanai. Būvdarbi atsākti 14.04.2019

Alģu, sūnas, ķērpju, pelējuma u.c. apauguma mūra sektori apstrādāti ar *biocīdu Ceresit 99*, atkārtota apstrāde notika līdz pilnīgai bioloģiskā uzslāņojuma noņemšanai. Pēc beidzamās apstrādes attiecīgie sektori nomazgāti ar tīru ūdeni zem regulējama spiediena.

Attēls Nr. 25 Pēc plēves noņemšanas vārtu stabi notīrīti ar tīru ūdeni zem regulējama spiediena. Uzstādītas koka sastatnes.

Attēls Nr. 26, 27, 28 vārtu stabs pēc tīrīšanas. Stabu vilkuma profils. Apmetuma izbūvei, kā vadotnes tika izmantoti koka dēļi.

15.05.2019. norisinājās atkārtota restaurācijas apmācības meistarības par restaurācijas darbu pamatprincipiem, atjaunošanas darbu specifiku un tehnoloģiju, uzsverot, meistarību kvalifikācijas un pieredzi nozīmīgi veiksmīgā restaurācijā. Attēli Nr. 29-36

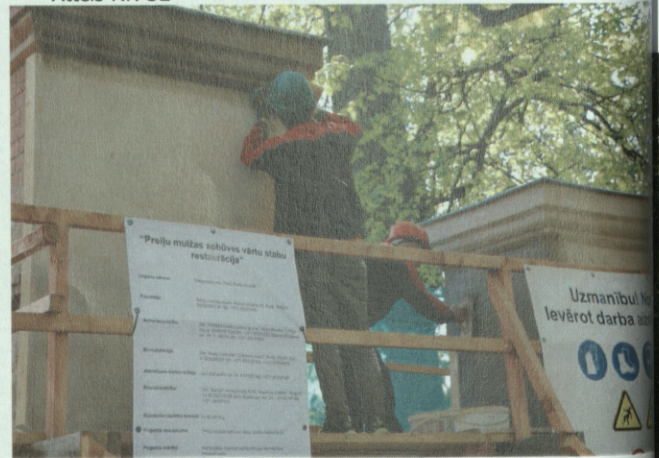
Attēls Nr. 29

Attēls nr.30

Attēls Nr. 31

Attēls Nr. 32

Attēls Nr. 33

Attēls Nr. 34

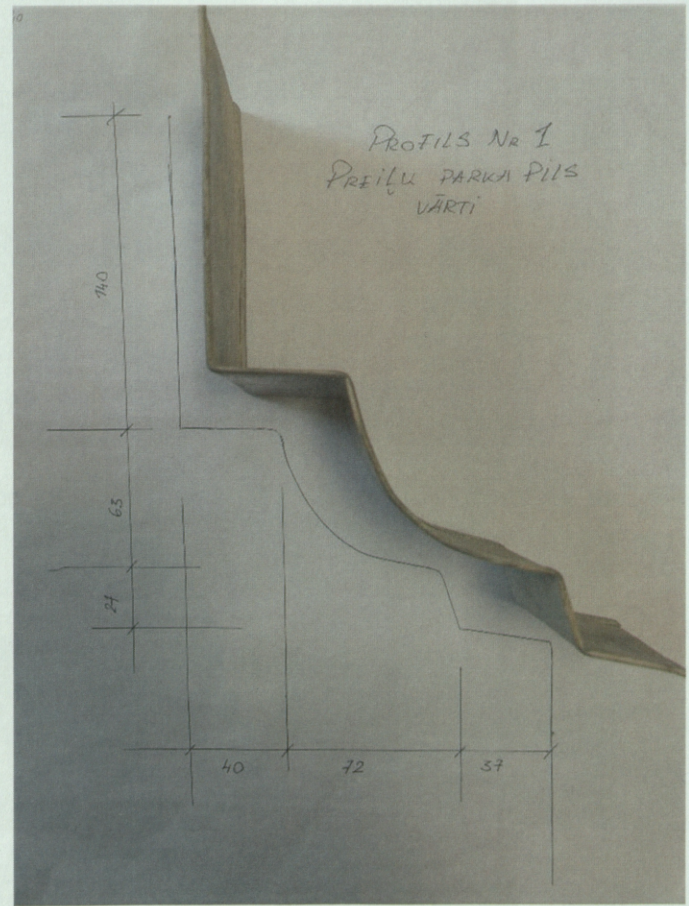
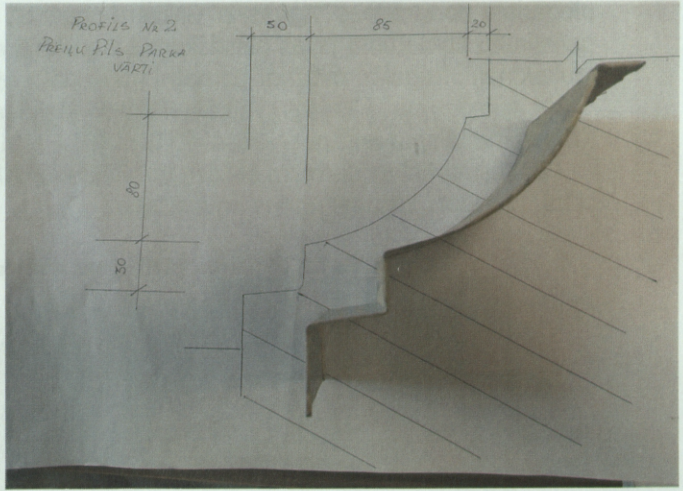

Attēls Nr. 35

Attēls Nr. 36

P
Pēc
pār
pār
da
pme
Obj
audz
īnas
enes
Reg
urān

Priekšlikumi un secinājumi.

Pēc stabu virsmas apmetuma, salīdzinoši īsā laikā periodā (divas nedēļas), uz apmetuma virsmas dažās vietās var novērot sāļu izsvīdumu pazīmes. Ir jāveic šo vietu periodiska apskate, lai noteiktu cik progresējošs ir izsvīdumi, vai tie rada nopietnus apmetuma un krāsojuma bojājumus – nodrupumus. Ja tādi veidojas minētos sektoros kaļķa javas apmetumu jānomaina pret sanācijas apmetumu.

Objekts dabā atrodas vietā, kuru ietver lieli lapu koķi un krūmāji ar bagātīgiem lapu vaināgiem. Lielais lapu daudzums un ēnaina vide, var veicināt bioloģiskā apauguma veidošanos uz stabu apdares virsmām, piemēram aļģes, sēnītes, pelējumi un citi bioloģiskie bojājumi. Nepieciešama regulāra vides kopšana ap objektu, nepieļaut uzkrāties lapu atkritumiem un augu tieša saskare ar apdares virsmām.

Regulāri jāseko iebraucamā grants ceļa tehniskajam stāvoklim objekta tuvumā, nepieļaut pelķu veidošanos no kurām ir iespējama vārtu apšlakstīšana.

Vārtu stabu apmešanai lieto tradicionālu būvobjektā gatavotu kaļķu apmetuma javu, tilpum vienību attiecībās – hidraulisko baltkalku pulveris : portlandcements : grants – attiecīgi daļas 1:0.06:3. Grants piegādāta no atradnes "Agitas-2" Grāveru pagasts, Aglonas novads un sijāta būvobjektā uz vietas. Lai palielinātu apmetuma javas plastiskumu, maisītājā maisīšanas laikā tika ievietoti trīs vidēja izmēra laukakmeņi. Regulāri mitrinot pamatni un uzklāto apmetuma javu ar tīru ūdeni.

Pēc apmetuma izžūšanas, veikta virsmas krāsošana. Visa virsma ir gruntēta un krāsota divas reizes ar otu. Krāsojamo virsmu mitrinot. Krāsa – TIKKURILA HOLVI kaļķa krāsa tonis 4944 pēc NCS 0903-Y22R

Pēc restaurācijas darbiem sakārtots būvlaukums. Veikta ceļa izbūve, uzberot un noblietējot 20cm grants slāni. Izveidots kritums ūdens novadīšanai.

Attēls Nr. 37 Parka vārti pirms restaurācijas darbu sākuma. (skats no ielas puses)

Attēls Nr. 38 Parka vārtu restaurācija pabeigta 11.06.2019 (skats no ielas puses) Zem vārtiem un vārtu tuvumā atjaunots blietētas grants segums, kā arī izlīdzināts saslēgums ar esošo zālienu.

Preiļu pils, Daugavpils ieejas vārtu atjaunošana Pielikumi.

1. Būvkomersanta apliecība
2. Komersanta reģistrācijas apliecība
3. Rīkojums būvdarbu un darba drošības koordinatoram
4. Juridiskā civiltiesiskā apdrošināšanas polise
5. Būvdarbu vadītāja apdrošināšanas polise
6. Segto darbu akti – pamatu stiebrojuma, pamata betonēšanas, hidroizolācijas izbūves, ķieģeļu mūra mūrēšanas un titān cinka noseļcepures montāžas akti. Atbilstības deklarācijas.
7. Betona sagatavošanas akts. Atbilstības deklarācijas.
8. Mūrjavas sagatavošanas akts. Atbilstības deklarācijas.
9. Apmetuma javas sagatavošanas akts. Atbilstības deklarācijas.

Sastādīja: komercdirektors E. Stikāns
2019.gada 11.jūnijs.

restaurācijas darbu vadītājs J. Zaharāns

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde

LATGALES REĢIONĀLĀ NODAĻA

Atbrīvošanas aleja 81, Rēzekne, LV - 4601, tālr. 64625159, e-pasts latgale@mantojums.lv, www.mantojums.lv

Rēzeknē

12.06.2019. Nr. NKMP/2019/14.3-05/2750

Uz 29.05.2019. iesniegumu (reģistrēts 31.05.2019. Nr.04274/2019)

Preiļu novada pašvaldībai
Raiņa bulvāris 19, Preiļi, LV-5301,
e-pasts:dome@preili.lv

ATZINUMS

„**Preiļu muižas apbūve**” (valsts aizsardzības Nr.6498) un “**Parks**” (valsts aizsardzības nr. 6505) Preiļu muižā, Preiļos, Preiļu novadā un ir valsts aizsargājami valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi, kas iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas 1998.gada 29.oktobra rīkojumu Nr. 128 (publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” 1998.gada 18. decembrī). Preiļu pils parka vārti no Daugavpils ielas puses ir Preiļu muižas apbūves daļa un atrodas Preiļu parka teritorijā. Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk tekstā- Pārvalde) Būvniecības izvērtēšanas komisijā 01.02.2017. saskaņota SIA “Arhitektoniskās izpētes grupa” izstrādātā ēkas fasādes apliecinājuma karte “*Preiļu pils parka Daugavpils ielas vārtu vienkāršotai atjaunošanai*”. 20.09.2018. izsniegta “Kultūras pieminekļa, remonta, konservācijas, restaurācijas, rekonstrukcijas darbu atļauja” Nr. P-01646/2018. 10.12.2018. izsniegts Pārvaldes Latgales reģionālās nodaļas atzinums Nr. NKMP/2018/14.3-05/6239 par realizēto objekta „ **Preiļu pils parka vārtu atjaunošana no Daugavpils ielas puses, 1.posms**” daļas darbu- restaurēto un atjaunoto 4 ķieģeļu vārtu stabu atbilstību Pārvaldes saskaņotajai dokumentācijai. Vārtu atjaunošanas 1.posma **nobeiguma** darbi- vārtu stabu apmešana, krāsošana un teritorijas sakārtošana realizēta Preiļu novada domes piešķiro līdzekļu ietvaros.

Pamatojoties uz Jūsu 29.05.2019. iesniegumu (saņemts un reģistrēts Pārvaldē 31.05.2019. Nr.04274/2019) atzinuma sniegšanai par objekta „ **Preiļu pils parka vārtu atjaunošana no Daugavpils ielas puses, 1.posms**” Preiļu parkā, Preiļos, Preiļu novadā atbilstību Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes noteikumiem. Latgales reģionālās nodaļas amatpersonas 11.06.2018. apsekoja minēto objektu (apsekošanas akts 12.06.2019. Nr.AA-0881/2019). Tika konstatēts, ka ir veikti Preiļu pils parka Daugavpils ielas puses vārtu 1.posma **nobeiguma** darbi- atbilstoši saskaņotajai projekta dokumentācijai apmesti un nokrāsoti 4 ķieģeļu vārtu stabi, sakārtota teritorija. Apmetums gatavots uz vietas būvobjektā, krāsojums klāts ar otu. 15.05.2019. norisinājušās restaurācijas apmācības meistarklases par restaurācijas darbu pamatprincipiem, atjaunošanas darbu specifiku un tehnoloģiju, uzsverot, meistarū kvalifikācijas un pieredzes nozīmi veiksmīgā restaurācijā. E.Stikāna vadītajās meistarklasēs piedalījušies Preiļu novada domes pārstāvji, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma studenti un Preiļu sabiedrība. Restaurācijas un atjaunošanas darbus veicis SIA “Preiļu celtnieks”, būvkomersanta reģ.nr. 3124-R. Darbi veikti kvalitatīvi.

SLĒDZIENS

Pārvalde atzīst „ **Preiļu pils parka vārtu atjaunošana no Daugavpils ielas puses, 1.posms**” **nobeiguma** darbu atbilstību saskaņotajam būvprojektam un “Kultūras pieminekļa, remonta, konservācijas, restaurācijas, rekonstrukcijas darbu atļaujas” prasībām.

Pārvaldes Latgales reģionālās nodaļas vadītāja
galvenā valsts inspektore

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

V.Platpīre